Anul al LXXXIX-lea n-l 80 | NUMARUL 2 Lei | Braşov Vineri 6 August 1926.

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢEI BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru streinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin fine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Chestiunea primăriei oraşului.

Intrunirea cetăţenească de Sâmbătă.

Cetăţeni români!

Se împlinesc aproape 6 luni de când a-ţi ales Consiliul comunal al oraşului Braşov. Când în ziua de 19 Februarie, — lăsând la o parte ocupaţia voastră de toate zilele: munca din birouri sau din ateliere şi fabrici, muncă din care vă agonisiţi pânea de toate zilele — când, zicem, a-ţi păşit în faţa urnei electorale şi după lungi ceasuri de aşteptare în vânt, frig şi ploaie va-ţi dat votul, na-ţi fi crezut niciodată ca să treacă **şease luni** de zile fără ca cei aleşi de voi cu atâtea sacrificii să fi întrat în funcţie

Legea obligă pe cetăţeanul alegător sub grea pedeapsă în bani ca să-şi exercite votul, tocmai în vederea importanţei acestui vot, dela care atârnă binele şi mersul normal al statului. Iar din acest obligament impus alegătorului se desprinde ca o urmare firească şi *obligamentul ce se impune ocârmuirii,* ca respectând votul cetăţeanului, să ducă la îndeplinire în termin legal rezultatul acestui vot.

Altfel procedând, se nimiceşte ori-ce stare de drept şi de legalitate şi sed istruge încrederea cetăţeanului în organul superior executiv, încrederea în guvern, ceea-ce constitue o adevărată nenorocire pentru existenţa unui stat.

Cetăţeni români!

Pentru a pune capăt acestei ştiri nefireşti şi în afară de lege, un grup de cetăţeni din Braşov, cu dragoste faţă de tot ce priveşte interesele de viaţă ale poporaţiei Braşovului, vă cheamă la o

Intrunire cetăţenească

care are loc poimâine Sâmbătă după amiazi la ora 5 în sala cinematografului „Modern".

Cu acest prilej se va discuta gospodăria actuală a primăriei precum şi situaţia creată oraşului nostru prin amânarea instalării şi funcţionării Consiliului oraşului Braşov, ales acum aproape şease luni şi constituit după toate normele legale, luând cu toţii hotărârile impuse de împrejurări.

Cetăţeni români!

Nici unul, care poartă la suflet interesele populaţiei oraşului nostru, fără deosebire de coloare politică, să nu lipsească dela întrunirea *de Sâmbătă după amiazi ora* **5.**

Comitetul de organizare al întrunirii.

Duhul rău în tabăra lor.

Şi de sus, dela conducerea partidului coborâtu-sa duhul cel rău în mijlocul taberei averescane.....

Drept răsplată a sprijinului şi aportului, pe care credea că-l va aduce partidului averescan tradarea trifoiului Goldiş-Lapedatu-Lupaş, generalul a dat mână liberă d-lui Goga, oferindu-i internele. Acesta, la rândul lui, s-a grăbit să se arate recunoscător noilor intruşi, cari pentru o friptură, nu s-au ruşinat să îngenunche pe demnitate şi să sărute marginea mantilei Nerone-lui dela Ciucea.

La împărţirea posturilor de rentabilitate şi de sinecure din Ardeal, aceştia au avut preferinţă, lăsând pe vechii averescani să-şi muşte unghiile şi să înjure.

De aici nemulţumirea, de aici revolta în sânul partidului dela putere.

Ca să nu mai vorbim de alte cazuri, ne mărginim la ceea-ce se petrece în Braşov.

Vechii averescani fulgeră şi tună în contra fripturiştilor, cari din bunăvoinţa şi îndurarea d-lui Goga îi iau pe dinainte. Ameninţă chiar cu eşirea din partid.

Şi poate au dreptate.

După atâtea cazuri, cari au dovedit neimportanţa de care se bucură, în sânul partidului, vechii averescani, azi se oferă un nou motiv de supărare în sânul guvernamentalilor localnici. Se vorbeşte prin oraş despre intenţia celor de sus de a rezolva chestia primăriei prin aşezarea în scaunul de primar a unuia uns pe barbă de friptură. Nici nu-i mai amintim numele, căci prea e caraghioasă procedura prin care se intenţionează traducerea în faptă a acestui plan.

Un lucru însă îl putem spune:

Dacă prin această ilegalitate i-ar reuşi pretinului d-lor Goga şi Bucşan să se pomenească primar, poate că dânsul s-ar simţi fericit.

Dar ce ar zice, ce ar face poporul? Şi cari vor fi urmările în sânul partidului averescan?

Căci le dăm şi acestora dreptate:

Ce însemnează ei în partid şi care e concepţia partidului, care ori nu are încredere în vechii săi partizani, ori trece cu buretele peste aspiraţiile lor, încredinţând diferiteleslujbe transfugilor întraţi, prin tradare, de două-trei zile în tabăra celor ce flămânzesc şi însetează după favorurile şi protecţia guvernamentală?....

Consiliul de miniştri a acordat d-lui V. Goldiş, titularul departamentului cultelor şi artelor, un concediu de 30 zile cu începere dela 1 August. Interimatul acestui departament a fost încredinţat d-lui I. Petrovici, ministrul instrucţiei publice.

O delegaţie ungurească a sosit la Bucureşti pentru a trata cu ministerul instrucţiunii asupra şcolilor minoritare. Pe baza pactului maghiaro-averescan, delegaţia pretinde: revizuirea autorizaţiilor şcolilor particulare, regularea chestiunei corpului didactic, dreptul părinţilor de a-şi înscrie copii la şcolile ce le vor ei şi subvenţiile şcolior minoritare.

Federaţia: Uniunea Femeilor Române din România Mare'
sub Inaltul Patronaj al Majestăţii Sale Regina Maria.

Convocare

la Congresul al VII-lea, împreunat cu **Jubileul Reuniunii femeilor române din Braşov, la a 75-a aniversare,** ce se va ţinea în zilele de 8, 9 şi 10 Septembrie 1926, la Sediul Uniunii în **Braşov.**

PROGRAMUL:

Ziua I-a S-fta Maria în 8 Septemvrie.

Orele 9 a. m. Intrunirea delegatelor pentru validarea mandatelor şi plecarea la biserică, spre asistarea la Serviciul divin, urmând parastasul la mormintele prezidentelor şi membrelor decedate.

Orele 11½ a. m. Deschiderea Congresului prin serbarea jubilară a Reuniunei femeilor române din Braşov.

1. Cuvântul de deschidere al preşedintei Maria B. Baiulescu.
2. Istoricul Reuniunii de vice-preşedinta Reuniunii Maria Popescu Bogdan.
3. Salutările diferitelor Corporaţiuni şi Societăţi reprezentante.

După Congres banchet.

După amiazi: desvălirea bustului poetului *O. St. Iosif.*

Orele 9 seara Concert.

Ziua a II-a Joi 9 Septemvrie.

Orele 9½ a. m. Continuarea Congresului.

1. Cetirea dărei de samă despre activitatea Comitetului de direcţie pe anul 1925—26.
2. Cetirea situaţiei financiare pe anul financiar 1925.
3. Raportul de verificare al Cenzorilor şi descărcarea Comitetului pentru anul espirat.

Eventuale propuneri şi probleme nouă.

După amiazi Conferinţe.

Seara reprezentaţia Şcoalei profesionale cu piesa „Ileana Cosinzeana" de d-na dr. Aciu, urmând Balul Reuniunei.

Ziua a III-a Vineri 9 Septemvrie.

Oreie 9½ a. m. Continuarea Congresului.

1. Cetirea repoartelor delegatelor diferitelor Societăţi.
2. Fixarea Congresului viitor.
3. Inchiderea Congresului.

După amiazi: Vizitarea oraşului, Orfelinatul, Şcoala Profesională şi alte; eventuale escursiuni.

In preseara Gongresului ziua de 7 Septemvrie se va ţinea o şedinţă preparativă a Marelui Comitet Central în Sala Sfatului orăşenesc.

Societăţile, care n'au anunţat încă delegatele lor, sunt rugate să răspundă de urgenţă pentru a putea primi biletele de călătorie şi pentru încvartirare.

Vom purta Costumul Naţional.

Preşedintă, **Maria B. Baiulescu.**

Secretari, **Elena dr. Meţianu, Director Ioan Pricu.**

ADRESA: *Maria B. Baiulescu* Braşov, Piaţa Libertăţii 22.

Tendinţa actuală în politica comercială

a popoarelor şi rostul comerţului internaţional

de N. G. V. Gologan.

I

Prin tendinţa continuă spre cel mai desăvârşit protecţionism, actuala politică comercială a popoarelor se apropie tot mai mult de mercantilismul secolului al 17-lea, concretizând în parte însăşi urmările economice ale trecutului război.

In fruntea acestui „neomercantilism" stă bogata America, întocmai cum Anglia, regina mărilor, ajunsă la acea desvoltare economică, care delătură teama concurenţei streine, era 'n fruntea statelor ce propagau la începutul secolului al 19 liberul schimb.

Natural, că nu aceleaşi au fost consideraţiunile, cari au determinat diferitele state să recurgă la acest protecţionism economic şi mai cu seamă motivele, cari au îndemnat pe Americani să ridice puternice bariere vamale contra produselor europene, diferă cu totul de acelea, cari au silit la această măsură majoritatea statelor continentului nostru.

America, ţara, care graţie formidabilei puteri de producţiune a putut aproviziona Europa în timpul şi 'n primii ani de după război, a reuşit să strângă cea mai mare parte din aurul vechiului nostru continent.

Urmarea firească a eg'ome

BCU Cluj / Central University Library Cluj

rării stocului metalic american, a fost urcarea generală a prețurilor pe această piață, urcare care spre deosebire de aceea provocată de deprecierea monetară a statelor europene sleite de sarcinile financiare ale războiului nu a produs dezechilibrul vieții economice; veniturile în această parte a lumii urmând în general aceeași curbă ascendentă ca și prețurile.

Bogăția de o parte, lipsa de altă parte începe fiecare a-și apăra cu îndârjire interesele proprii.

Și ce debușeu avantajos ar fi putut constitui pentru industria europeană piața noului continent, grație primei ce se creease exportului țărilor cu valuta depreciată și a urcării simțitoare a prețurilor produselor americane, dacă prin tariful vamal „The Fordney-Mc Cumber-Tarif" din 1922, acest continent nu ar fi trecut la acel protecționism la care îl îndeamnă în primul rând necesitatea imperioasă a apărării intereselor clasei sale muncitorești.

Muncitorul american în urma sporirii cantității monedei metalice, ajuns la salarii ce depășesc din ce în ce scumpetea vieții, *) și-ar fi văzut existența în pericol, dacă importul produselor muncei industriale europene, retribuită incomparabil mai slab ca cea americană, nu ar fi fost stăvilit. Metalul nobil, abondența de o parte; împuținarea lui de altă parte crează în cele două lumi: nouă și vechea protecționismul economic; cel european apărând lipsa, cel american protejând belșugul, ambele însă urmărind același scop al câștigării independenței economice.

Statele din Europa cu valuta sdruncinată de povara sarcinilor financiare ale războiului se văd silite să-și apere interesele lor economice, restrângând importul și încurajând exportul produselor proprii.

Astfel vedem state, cari constituiau însemnate debușeuri pentru produsele noastre agricole ca Cehoslovacia și chiar Austria, luând măsuri contra importului cerealelor, Bulgaria prin tariful vamal din 1924 declară prohibițiunea la import a 122 articole ce au sunt de prima necesitate, statul Jugoslav introduce în tariful vamal din 1925 noul element al politicei mercantiliste „taxa vamală dumping" cu intenția de a neutraliza efectul primelor dumping, acordate de unele țări produselor destinate exportului în vederea înlesnirii posibilității de cucerire a noui debușeuri.

In această privință, cazul tipic ni-l oferă Germania, unde organizațiunile de producători grupate în sindicate sau cartele urmăresc lărgirea debușeurilor în streinătate, chiar când e vorba numai de regularea debitului lor și nu de câștig direct. Pentru ca ei să poată susține concurența cu industria unei țări, care e apărată de taxe vamale protectoare, măresc câștigul la vânzarea în Germania, prin sporirea prețurilor interne și-și acordă prețul de export pentru acoperirea pierderilor rezultate la vânzarea produselor lor în streinătate[2]).

Cu aceleași intențiuni de reînsănătoșire monetară, țara noastră este pe cale de a delătura piedicile puse exportului produselor noastre naționale mai mult din considerațiuni sociale, cari astăzi încep să dispară; îngrădirea importului prin prohibițiuni la unele articole și prin urcarea din ultimul timp a tarifului vamal pentru textile și articole de metalurgie, nu a fost făcută decât cu același scop.

Și chiar dintre statele europene sunt unele, cari pot fi grupate în privința protecționismului, alături de noul continent american. Elveția, stat cu valuta sănătoasă îngrădește importul cu prohibițiuni, Spania printr'un decret din 30 Aprilie 1924 alcătuește în spiritul mercantilist prin restricțiuni la import și avantajii la export, un întreg program al apărării producțiunii naționale.

Un fapt caracteristic al asemănării actualei politice comerciale, cu aceea a vechilor mercantiliști este reînvierea actului de navigațiune din 9 Octombrie 1651 al lui Cromwell, îndreptat de Anglia împotriva supremației comerciale olandeze.

Franța printr'o lege din 18 III, 1923[3]) declară liber de vamă importul în Franța și Algeria a unor mărfuri marocane transportate pe vase franceze sau sub pavilion marocan.

Toate aceste măsuri ne dovedesc cu prisosință tendința actuală a statelor spre câștigarea independenței economice, căreia cei vechi îi ziceau *„autarkie"*.

Când însă toate statele tind spre această independință economică, întrebarea care se pune este cine va alcătui debușeul produselor exportate?

Este știut, că'n relațiile economice dintre popoare balanța comercială tinde să se echilibreze dela sine, exporturile acoperind importurile.

Când este vorba însă de balanța economică, adecă de totalul plăților ce le are de făcut un stat — față de altul, lucrurile se schimbă cu totul, echilibrarea ne mai tinzând să se restabilească dela sine. Sarcinile răsboiului pentru unele state sunt așa de mari încât pentru a ajunge la echilibrarea balanței lor economice, fiecare stat tinde să-și mărească exportul cel puțin până la punctul unde surplusul acestuia să poată compensa plățile făcute streinătății în contul datoriilor.

Statele avantajate în această perioadă de criză economică generală sunt cele cu caracter agricol datorită faptului, că produsele lor satisfăcând trebuințe de prima necesitate au mai puțină nevoe de import decât statele cu caracter pur industrial, ale căror produse numai în mod indirect le pot servi la acoperirea acestor trebuințe.

Din acest punct de vedere țara noastră are o situațiune cu drept cuvânt demnă de invidiat, bogățiile ei naturale dându-i putința satisfacerii aproape'n întregime a trebuințelor de primul rang, fără a fi prea mult avizată la importul produselor streine.

Și chiar după trecerea acestei crize și restabilirea echilibrului economic mondial, țara noastră nu poate decât să profite de pe urma acestei politici protecționiste, ea făcând parte din categoria statelor, cari beneficiază cel mai mult de pe urma comerțului internațional, gradul de intenzitate al cererii streine pentru produsele noastre fiind mult mai mare, decât acela al cererii noastre față de produsele streine.

— Sfârșitul în n-rul viitor. —

*)

Anul	Salariile	Prețurile
1920	199	226
1921	205	147
1922	193	149
1923	211	154
1924	228	150

(Din Analele economice și statistice No. 5—6 Mail-unie 1926).

[2]) Dr. Evian, Comerț exterior și legislație vamală.

[3]) Vezi Weltwirtschaftliches Archiv-Klie.

Locale

Administrația financiară din Brașov aduce la cunoștința publicului, că, în baza ordinelor primite dela Ministerul finanțelor, nu achită nici un ordin de plată, dacă titularul ordinului de plată nu va face dovada prin chitanța perceptiei respective, că a plătit la zi impozitele elementare și impozitul global datorat statului.

*

Expoziție. Pentru a se da o extindere mai mare produselor lucrate de arestați, s'a aranjat o expoziție, care se va ține în zilele de 6, 7 și 8 August a. c. în localul închisorii din Brașov, unde se vor vinde obiecte lucrate de arestați cu prețuri foarte convenabile.

Pentru încurajarea și ajutorarea arestaților, publicul este rugat a vizita și a da concursul expoziției. Orele de intrare 8—11, 3—6. — *Direcțiunea închisorii.*

*

Tuturor patronilor de localuri de consumație și de hoteluri din orașul Brașov și din stațiunile balneare și climaterice din județul Brașov, se aduce la cunoștință, că ministerul de finanțe a dispus cu ordinul Nr. 190344/926, ca să se aplice cea mai aspră amendă tuturor acelora, cari fiind obligați a libera consumatorilor chitanțe (blocuri), nu le liberează, frustând astfel fiscul de drepturile sale. In executarea acestui ordin subsemnatul administrator financiar a dispus facerea unui control cât mai riguros și eficace la localurile de consumație și hoteluri, iar acolo, unde se va găsi neregularitate, se vor dresa acte de contravențiuni, aplicându-se amenda egală cu de 4 ori valoarea taxelor sustrase.

p. administrator financiar, *Florea*

*

Concertul filarmonicilor va avea loc astăzi Joi seara în grădina restaurantului „Gewerbeverein". Programul cât și renumele societății promit o seară muzicală plăcută și veselă. Recomandăm concertul fiecărui om care iubește muzica.

*

Aviz. Acum câteva zile s'a perdut în gara Brașov un ceas de aur, cu două capace. marca Patek purtând pe un capac inițialele DCO. Găsitorul se va adresa d-lui Alexandru Telemaque, ministerul de externe, București, de la care va primi o bună recompensă. 612 1—1

Aviz

A sosit pentru măcelăria Dumitru N. Căpățînă din Strada—Hirscher, o cantitate mare de porci îngrășați.

Grăsimea 15—18 cmtr. groasă.

Cu începere dela 2 August a. c. poate cumpăra oricine cu prețuri foarte convenabile.

Grăbiți și nu scăpați ocazia. 600 2—3

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI"

Din trecutul Grönlandei.

Tragica soartă a vechilor coloniști norvegieni

E vorba de vastul teritor din Oceanul glacial, care se întinde în formă de peninsulă între Oceanul Atlantic, strâmtoarea Davis și basenul Baffin, perzându-se partea de miazănoapte în ghețurile de nord.

Structura solului ei nu se prea cunoaște fiind mai totdeauna înghețată, — numai în luna Iulie nu ninge.

Prima dată a fost descoperită la anul 877 de Gumbjoru, despre care nu se știe dacă a fost irlandez sau scandinav.

La anul 983 a fost din nou descoperită de norvegianul Eric cel Roș.

Pe la anul 1000 diferite teritorii din sudul Grönlandei erau locuite de coloniști norvegieni cari se pare că vre-o două secole au dus o destul de bine. Cele mai bine cunoscute așezări de coloniști norvegieni în Grönlanda au fost una în Ostbygd pe coasta sud-vestică, cam acolo adecă unde se află azi teritorul colonial danez Iuliaaehaab, între 60 și 61 grade lățime geografică. Alta în Vestbygd, unde azi se află colonia daneză Gothaab, între 63 și $66^1/_2$ grade lățime geografică pe coasta de vest.

Prin secolul al doisprezecelea și treisprezecelea se afla în regiunea de coloniști norvegieni ai Grönlandei și un episcopat, care dispunea de 12 biserici și 2 mănăstiri în Ostbygd și de 4 biserici în Vestbygd. Erau cu totul aproximativ 4000 de coloniști — cam 280 gospodării — cari trăiau din pescuit și vânat.

Mai târziu au început însă vechii norvegieni din Grönlanda să fie persecutați de soarte; numărul lor scăzu mereu, până când dispărură cu totul. La anul 1387 muri ultimul episcop grönlandez și curând după moartea acestuia încetară orice legături între coloniștii norvegieni și între Norvegia și Danemarca.

Părerile despre împrejurările și motivele, cari au făcut ca vechii norvegieni din Grönlanda să nu mai poată ține piept sorții, sunt diferite. Mulți cred că ei au fost atacați de Eschimoși și că au pierit în luptele cu acest popor obicinuit cu natura și împrejurările de trai ale locului. Alții sunt de părere, că coloniștii norvegieni au fost nevoiți să piară din cauza importului prea slab de lemne, fier etc., ceea-ce a avut ca urmare că n'au mai avut materialul necesar pentru construirea de luntrii și unelte, ne mai putând în felul acesta să-și agonisească cele de lipsă pentru trai.

Asupra acestei interesante probleme par a da unele lămuriri săpăturile pe cari a început să le facă în ultimul timp inspectorul Muzeului Național din Danemarca dr. Nörlund, din încredințarea unei comisiuni de cercetări geografice și geologice, pentru Grönlanda.

Aceste săpături se fac în vechiul cimitir norvegian de lângă Ihigait — în Ostbygd — nu departe de capul sud-vestic al Grönlandei.

Acest cimitir se află lângă un vechiu centru comercial și au fost îngropați în el mulți dintre cei mai de frunte și bogați coloniști. In urma săpăturilor dr-lui Nörlund au fost găsite o mulțime de porturi bărbătești și femeești, bucăți de haine etc., cari azi se află depuse în Muzeul Național din Copenhaga și prezintă o mare valoare din punct de vedere istoric-cultural.

Hainele în cea mai mare parte sunt bine conservate; aproape toate sunt lucrate din un fel de postav numit pe englezește „Coating", unul din principalele articole de export ale Grönlandei.

In mormintele cercetate de dr. Nörlund s'au găsit și multe sicrie, care se aflau într'o stare atât de bună încât au putut fi transportate și aduse în Danemarca.

Cadavrele găsite la adâncimi mai mari erau cuprinse în ghiață deși sicriele erau împrejmuite de rădăcini de plante.

Se deduce din acest fapt că uscatul pe acele timpuri se afla la o adâncime mai mare decât azi în sudul Grönlandei și că prin urmare și clima a devenit mai rece decum era pe vremea când au fost îngropate acele cadavre.

Din examinarea și cercetarea scheletelor și a părților de schelete, se pare că bieții norvegieni din Grönlanda erau fizicește în decadență, iar în urmă în complectă degenerare. Rând pe rând generațiile se compuneau din indivizi tot mai mici și mai slăbuți, drept urmare a faptului foarte probabil că sufereau mult de foame și de diferite alte lipsuri. Tot la decadența lor a putut contribui și probabilitatea căsătoriilor prea multe între rudenii.

E foarte verosimilă deci părerea că vechii Norvegieni din Grönlanda ar fi fost victimele degenerației și al lipsurilor de tot felul. In felul acesta e natural că ultimele lor generațiuni au putut fi ușor învinse și stârpite cu totul de către Eschimoși.

P. Pr.

Serbare câmpenească. Societatea „Junilor Roșiori" aduce la cunoștința publică, că obicinuita serbare câmpenească o va aranja Duminecă în 8 August la Petriș, la care este invitat a participa întreg publicul din Brașov. Zece focuri vor sta la dispoziția publicului în mod gratuit. Plecarea va fi la ora 8 dim., din localul societății, în frunte cu muzica militară a Bat. 2 Vânătorii de munte. Membrii societății sunt rugați a lua parte cu toții la plecarea în corpore. *Comitetul.*

Anunţ

Comitetul parohial al Bisericei sfintei Treimi din Braşov Tocile publică licitaţie cu oferte deschise pentru o reparare mai mare la Biserică şi celelalte imobile din jurul Bisericii, care va avea loc Duminecă în *15 August 1926 la ora 11 a. m*, în localul şcoalei de pe Tocile.

Doritorii pentru informaţiuni şi pentru cunoaşterea amănunţită a devizului se pot adresa Oficiului parohial şi Epitropiei, Str. Căpitanului No. 22.

1—3. *Comitetul parohial.*

Primăria Municipiului Braşov.

No. 13789/1926.

Publicaţiune

Referitor la plătirea taxelor pentru pietrişul sau prundişul şi nisipul extras din albia şi ţărmurile râurilor în scop de comercializare;

Ministerul lucrărilor publice a decis în baza dispoziţiunilor art. 24 din legea Regimului Apelor şi art. 24 par. 1 şi par. 2 din Regulamentul acestei legi următoarele:

Art. I. Pentru pietrişul sau prundişul şi nisipul ce se extrag din albiile şi ţărmurile apelor în scop de comercializare, taxa unică ce se va plăti pentru stat, judeţ şi comună va fi:

1. In hotarul comunelor urbane pentru pietriş ori prundiş 12 lei de m. c., iar pentru nisip 9 Lei de m. c.

2. In hotarul comunelor rurale pentru pietriş ori prundiş 6 lei m. c., iar pentru nisip 3 lei de m. c.

Art. II. Taxele cuvenite pentru extragerea de ghiaţă, lut, trestie, stuf şi papură se vor fixa de către Ministerul Lucrărilor Publice pentru fiecare caz în parte, odată cu acordarea autorizării extragerei materialelor respective.

Art. III. Serviciile regionale ale apelor vor fixa de comun acord cu Primăriile comunelor, locurile de unde se vor putea extrage materialele mai sus arătate în vederea utilizării acestora la lucrări publice, conform art. 25 par. 1 şi 3 precum şi pentru nevoile neriveranilor conform art. 26 din regulamentul legei regimului apelor.

Art. IV. Primăriile comunelor vor trimite serviciilor apelor competinte, declaraţiile respective petiţiile ce le primesc dela solicitatorii pentru extragerea materialelor, care va fixa condiţiunile de exploatare astfel ca să nu fie prejudiciate sau să nu se deterioreze, schimbe sau modifice albia şi cursul apei.

Art. V. Direcţiunea apelor este însărcinată cu aducerea la îndeplinire a acestei deciziuni.

In urma acestora estragerea pietrişului şi nisipului fără achitarea taxei şi fără autorizaţie este oprită; iar cererile pentru această autorizaţie trebuie înaintste Primăriei spre aprobare, indicarea locurilor şi prescrierea taxelor.

Braşov, la 28 Iulie 1926.

609 1—1 *Primăria.*

CINEMA MODERN

5 August

Messalina

6—7 August

Morţii vorbesc

Vine: **Bajadera**. Cel mai splendid film al sezonului.

CONVOCARE

Radiana S. A. R. cu sediul în Malnaş-Băi îşi va ţinea adunarea generală ordinară la 4 Septemvrie 1926 ora 11 a. m. în Braşov, Strada Principele Carol No. 7, la care pe această cale învită pe toţi acţionarii.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul consiliului de administraţie şi al censorilor despre anul de gestiune 1925.
2. Aprobarea bilanţului şi conturilor încheiate şi darea descărcării.
3. Alegerea consiliului de administraţie.
4. Alegerea censorilor.
5. Modificarea art. 1, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, şi 29 din statute.
6. Diferite propuneri conform statutelor.

Acei acţionari, cari voesc a lua parte la adunarea generală, sunt datori a depune acţiunile cu cel puţin 14 zile înainte de adunare la Banca Comercială Ungară din Pesta, Sucursala Braşov.

Bilanţul societăţii se poate cerceta de către dnii acţionari din ziua de 10 August 1926 în Malnaş-Băi în biroul societăţii în decursul orelor de birou.

Consiliul de administraţie.

606 1—1

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că impozitul de 15%, ce se percepea asupra articolelor de parfumerii, ape de colonia şi diferite ape de toaletă şi asupra licorurilor în baza al. f) şi h) de sub art. 2 al legei impozitului pe lux şi cifra de afaceri se abrogă, înlocuindu-se cu supra taxa 20%, ce se va percepe asupra spirtului din cereale, spirtului din vin precum şi asupra ţuicei şi rachiurilor cari au o tărie mai mare de 30 grade.

Ca atare fabricele de articole de parfumerii, şi fabricele de licoruri cu începere dela 14 Iulie a. c. nu vor mai plăti pentru aceste articole impozitul de 15%, vor plăti însă pentru ele impozitul pe cifra de afaceri de 1%.

Pentru celelalte produse însă adică: pudrele, pomezi cosmetice, obiecte de toaletă şi cele provăzute de al. f) şi pentru şampanie, vinurile şampanizate, Vermutul, Mastica, Malaga, Marsala, Madera, Seres şi toate vinurile licoroase va continua a se percepe impozitul de 15% ca şi până acuma.

Fabricele de spirt pentru spirtul pentru care plătesc supra taxa de 20% nu mai plătesc impozitul pe cifra de afaceri, rămânând a plăti impozitul pe cifra de afaceri numai pentru spirtul denaturat pentru ars precum şi pentru celelalte produse cari le vând.

p. Administrator Financiar:
Florea.

Şeful serviciului:
indescifrabil.

610 1—1

CINEMA APOLLO

5 August

Omul Sălbatec

6—7 August

Insula Dragostei

Cu: Carl de Vogt şi Elena Mecowska.

Vine: **Răpitorul de fete** cu Mercco.

Un lucrător priceput în branşa cartonajului

pentru a conduce secţia de cartonaj într'o fabrică mai mare de alimente sau de a face parte din această secţie se caută. Oferte sub masca „POST PE VIAŢĂ" a se adresa agenţiei **„SAXONIA"**, Braşov.

607 1—2

Adânc îndureraţi aducem pe această cale la cunoştinţă, că mult iubitul nostru soţ, frate, cumnat şi unchiu

GHEORGHE ROTHENBÄCHER

restaurator şi preşedinte al Reuniunei restauratorilor, decorat cu ordinul „Meritul Comercial şi Industrial" etc.

şi-a încheiat viaţa după o suferinţă scurtă dar crâncenă, în vârstă de 55 ani şi după o căsătorie fericită de 31 ani, în ziua de 3 August a. c. ora 8 seara, închinată unei munci neîntrerupte şi binelui familiei sale.

Inmormântarea scumpului nostru defunct are loc în ziua de 5 August a. c. ora 4 d. a. din casa îndoliată, Strada Lungă 54, în cimitirul evanghelic A. B. (Martinsberg) Braşovul vechiu).

BRAŞOV, 4 August 1926.

FAMILIA INDOLIATĂ

Rugăm a nu ni se face vizite de condoleanţă. 608 1—1

Mica publicitate

De vânzare din mână liberă casa din Str. Podului No 12, cu verandă, pivniţă, curte şi dependinţe, poziţie frumoasă cu vedere. Preţ convenabil. Informaţiuni la faţa locului. 595 3—4

Apa amară **„BREAZU"** aprobată de Consiliul sanitar superior este mai ieftină decât apele similare streine cu 50—60%. Se poate căpăta în toate farmaciile şi prăvăliile de coloniale cu 30 Lei sticla.

Reprezentanţa pentru Braşov:

E. O. & L. THEIL

BRAŞOV.

543 9—0

Corigenţe, examene de admitere, de bursă, etc. prepară în mod conştiincios elevi ai liceului „Andrei Şaguna". Inscrieri se fac zilnic între orele 10—11 a. m. la liceu. 613 1—1

De închiriat domnul Gheorghe Banciu din comuna Iaţoreura Buzăului închiriază Prăvălia sa cu 4 odăi lângă ea. Prăvălia se află în apropierea lucrărilor tunelului. 617/1—1

CONCURS

Corporaţia industrială din Braşov escrie concurs pentru un post de notar german şi unul maghiar. Pot concura toţi acei cetăţeni români, cari au satisfăcut datorinţelor militare, posed limba statului şi n'au trecut etatea de 50 ani.

Terminul de concurs e până la 15 August 1926.

Deslusiri mai detailate va da biroul secretarului Corporaţiei industriale.

588 3—3 *Presidiul.*

Profund îndureraţi aducem la cunoştinţă că vechiul nostru coleg şi preşedinte al Reuniunei restauratorilor, otelierilor şi cafetierilor de cafenele din Braşov

GHEORGHE ROTHENBÄCHER

a încetat prea timpuriu din viaţă după scurte şi grele suferinţe în ziua de 3 August ora 8 dim.

Noi pierdem în defunctul pe unul dintre cei mai probăţi şi de caracter colegi precum şi pe un conducător şi prietin al Reuniunei noastre.

BRAŞOV, 4 August 1926.

Reuniunea restauratorilor, cafetierilor şi otelierilor din Braşov şi judeţ.

614 1—1

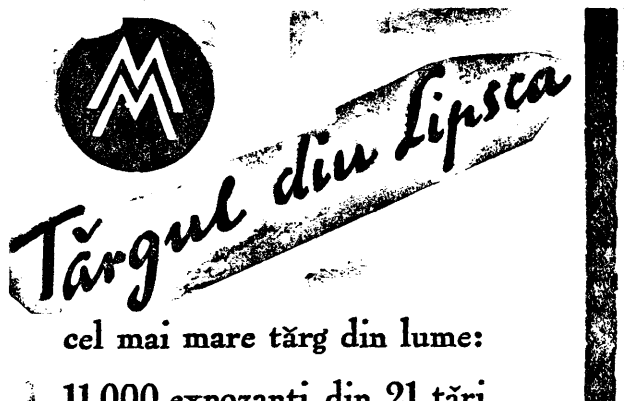

cel mai mare târg din lume:

11.000 expozanţi din 21 ţări
160.000 visitatori din 44 ţări

Toamna 1926:

29 August până la 4 Septembrie

Visitarea târgului este şi pentru Dv. de mare folos!

Informatiuni la:

Preşedintele Uniunei gremiilor germane de comerţ din Transilvania,
BRAŞOV,
Str. Furculiţei de jos Nr. 1

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Situația Partidului Național

Desminţirea intrigilor.

De câteva zile ziarele sunt pline de diferite ştiri în legătură cu o nouă regrupare a partidelor politice. Indeosebi presa maghiară din Ardeal aduce zilnic informaţii tendenţioase, în legătură cu Partidul Naţional.

Astfel mai nou, în urma unei consfătuiri care a avut loc la d-l prof. *N. Iorga*, preşedinte al Partidului Naţional, în Vălenii de Munte, presa maghiară scrie, că d-l Iorga împreună cu aderenţii săi va părăsi Partidul Naţional, refăcând partidul naţionalist democrat, urmând apoi să colaboreze cu guvernul.

Faţă de aceste svonuri tendenţioase d-l prof. Iorga a făcut reprezentantului ziarului „Dimineaţa" unele declaraţii, din care reţinem următoarele:

In primul rând d. profesor Iorga dă o dezminţire categorică svonurilor cum că d-sa ar intenţiona să reconstitue fostul partid naţionalist-democrat. D-sa nu s-a gândit şi nu se gândeşte un singur moment la aşa ceva. *Fuziunea partidului d-sale cu fostul partid naţional român, fuziune din care a eşit actualul partid naţional este şi rămâne* **definitivă**. Până acum n-a intervenit nici un element, nici un fapt, care să ameninţe această unitate realizată a partidului naţional. Intre d-sa, pe deoparte, şi d-l Maniu sau ceilalţi fruntaşi ai partidului naţional *n'a existat şi nu există nici o neînţelegere*. D-l Iorga este unul din cei doi preşedinţi ai partidului naţional şi d-sa nu înţelege să iasă din partidul naţional şi să facă o grupare a parte sub forma fostului d-sale partie sau sub orice altă formă. Plece cine o pleca, d-sa rămâne în partidul naţional.

Rostul convocării la Vălenii-de-Munte a unora din prietenii d-sale a fost chiar în primul rând să-i lămurească asupra punctului acesta. Cu acest prilej s'a constatat că nici cei convocaţi nu au fost de părerea ca să se rupă din sânul partidului.

In ce priveşte afirmaţiile făcute de unele ziare cum că ar fi avut loc sau ar avea loc tratative în vederea unei apropieri sau a unei colaborări cu **guvernul** *actual, d-l N. Iorga a declarat în modul cel mai categoric* **că aceste afirmaţii sunt cu totul lipsite de temei.** *D-sa n'a fost sesizat de nici o propunere, precum, la rându-l d-sale n'a făcut nici un fel de propunere.*

In ce priveşte pe *liberali* d-l prof. N. Iorga vede în programul partidului liberal, în special în cel economic, o primejdie reală pentru interesele generale ale ţării.

D-l prof. N. Iorga pledează în consecinţă pentru înjghebarea unui puternic bloc antiliberal, alcătuit din toate partidele şi grupările, cari admit în mod sincer acest punct de vedere şi din care pot face parte toţi aceia, cari s'au emancipat de ori-ce tutelă şi influenţă liberală.

Chestia dizolvării Consiliilor Comunale

Conflict acut între guvern şi consiliul superior administrativ.

Pentru a se debarasa de unele consilii comunale neplăcute, guvernul încearcă în fel şi chip să le disolve, înlocuindu-le cu comisii interimare. Unele din aceste consilii au fost deja disolvate iar altele, cum e şi consiliul comunal din Braşov, sunt în ajun a fi disolvate, — cel puţin guvernul depune mari silinţe în direcţia aceasta;

Guvernul a dat însă în lupta sa pentru disolvarea consiliilor comunale alese de-o mare piedecă la membrii Consiliului superior administrativ — suprema instanţă în materie de disolvare a acestor consilii — ***cari refuză să aprobe actele ilegale de disolvare.***

In privinţa acestui conflict, „Viitorul" este informat, că mijloacele uzitate de ministerul de interne, depăşind orice margine, au produs un conflict serios şi pe faţă între ministerul de interne şi consiliul administrativ superior.

Intr'adevăr, membrii consiliului administrativ au pus în cunoştinţă hotărât ministerul ***că nu înţeleg să admită nici tratamentul la care sunt supuşi şi nici să fie consideraţi ca un simplu birou de înregistrare a tuturor acţiunilor ilegale ale guvernului.***

Ei au mai arătat că dacă în disolvările cari aveau la bază un motiv de ordin naţional — cum a fost, de pildă, disolvarea consiliului comunal dela Arad — îi au dat tot concursul guvernului, nu pot subscrie însă, evidente ilegalităţi, cari ar arunca o îndoială gravă asupra seriozităţei şi autorităţei Consiliului superior administrativ.

Raporturile au ajuns deci foarte încordate — scrie oficiosul liberal. Şantajul evident, pe care l-a făcut ministerul de interne când a ameninţat pe consilieri că în modificarea legei de organizare a consiliului superior administrativ, se va ţine seamă de toţi, cari au făcut greutăţi guvernului, — n'a prins.

Consilierii sunt decişi să apere cu tărie întreaga lor independenţă, care este de altminteri şi singurul fapt care dă valoare morală şi autoritate acestei înalte instituţii.

Societate pe acţii caută un perfect

Contabil

(Saldacontist), cunoscător al limbilor: română, germană, şi maghiară.

Oferte la adresa *Rudolf Mosse* Şirul Inului 31. 618/1—1

Dela organizaţia P. Naţional

Pentru astăzi (Joi) seara ora 6 şi pentru mâne (Vineri) seara ora 6 sunt convocaţi la o consfătuire în localul ziarului „Gazeta Tr" membrii *comitetului local* al organizaţiei P. N.

Pentru aceleaşi zile, adecă astăzi Joi şi mâne, Vineri, la ora 7 seara sunt convocaţi *bărbaţii de încredere* ai P. N. din secţiile Scheiu, Cetate, Braşovul-vechiu, Blumăna, Dârste şi Stupini.

Parlamentul francez se transformă în Adunare Națională

Din Paris se anunţă că după ce Camera şi Senatul vor fi votat după procedura normală statutul Casei autonome de amortizare, însărcinată cu gestiunea bonurilor Apărării Naţionale şi cu exploatarea industrială a monopolului tutunurilor, guvernul va propune parlamentului să se întrunească la Versailles ca Adunare naţională, pentru a da caracter constituţional acestei legi.

Intrunirea Adunărei naţionale va avea loc probabil la 10 August. Este probabil că în aceeaşi zi Camera şi Senatul vor lua vacanţa urmând ca preşedinţii Corpurilor legiuitoare să le convoace în caz de nevoie.

In consecinţă este probabil ca ratificarea acordurilor dela Washington şi Londra să nu se facă mai înainte de Octombrie, la redeschiderea parlamentului.

Sfinţirea unui monument sepulcral

Eri la ora 10 dim. a avut loc în cimitirul din Groaveri sfinţirea monumentului ridicat la mormântul fericitului **Ioan I. Ciurcu**, fost proprietar de librărie şi editor de cărţi din Braşov.

Actul sfinţirii împreunat cu parastas, la care au asistat mulţi membrii ai familiilor Ciurcu şi Nicolau, în frunte cu văduva defunctului d-na Maria I. Ciurcu, precum şi un grup mai mic dar select de intelectuali, doamne şi domni, din societatea Braşovului, a fost oficiat de părintele *Mareş* asistat de d-nul institutor şi cantor Creangă.

După serviciul divin din Capelă cei prezenţi au eşit la mormânt, unde a urmat sfinţirea monumentului. Monumentul reprezintă un obelisc de marmoră cu cruce, lucrat cu gust şi din material solid în şcoala de arte şi meserii din Zagna.

Monumentul ridicat de familia defunctului, este un frumos act familiar de recunoştinţă pioasă faţă de omul de muncă neobosită, care a fost fericitul Ioan I. Ciurcu.

Dumnezeu să-l odihnească.

D-l Dr Ioan Lemeny ne roagă să comunicăm, că fiind numit *traducător, interpret şi legalizator autorisat*, pentru limbile germană şi maghiară, pe lângă instanţele judecătoreşti Braşov, îşi are biroul în *str. Sf. Ioan Nr. 27*, la d-l adv. Dr. Dénes. De notat e că d-l Dr. Lemeny este singurul în Braşov, care a obţinut în baza unui examen autorizaţia de mai sus.

*

Din cauza sărbătorei de mâne Vineri (Schimbarea la faţă) ziarul viitor va apare Luni d. a.

Ultime ştiri

Revoluţie în Rusia?

Bucureşti 5 August. Autorităţile noastre superioare au fost înştiinţate că frământările interne din partidul comunist rus au provocat grave turburări cu caracter revoluţionar în Ucraina. La Odessa, în urma arestării a trei ofiţeri partizani ai lui Zinoviev s'au răsculat trupele de pioneri şi artilerie. Sunt temeri că şi marinarii flotei de război din Marea Neagră se vor ralia acestei mişcări. In Ucraina doui dintre aghiotanţii generalului Budieny s'au pus în fruntea răsculaţilor cari au început să atace satele şi oraşele mai importante.

In urma ştirilor alarmante sosite din Ucraina la Moscova, a avut loc un mare consiliu al conducătorilor Sovietelor prezidat de Calinin la care a participat şi dr. Rakovski. S'a hotărât trimiterea de trupe pentru menţinerea ordinei şi reprimarea răscoalelor.

După ultimele ştiri a fost ucis de soldaţi comisarul guvernului Dracecov şi că în Odessa a izbucnit războiul civil.

INFORMAŢIUNI

Revărsarea Dunărei. Din Galaţi se anunţă cu data de Marţi: Dunărea continuă să fie agitată şi în creştere. Apele s'au ridicat în 24 ore cu 5—12 c. m. Malul dobrogean cu mănoasele holde şi zeci de grădini de zarzavat se află complect sub apă de 48 ore. La Tulcea comuna Regele Carol e inundată. Locuitorii şi avutul lor au fost evacuate. Grădinele de zarzavaturi dela Isaccea, Măcin, Ismail, Ghecet, I. C. Brătianu şi Azaclau sunt complect distruse. Pagubele se cifrează la mai multe milioane.

La Galaţi apele sunt mari şi vin în creştere. Pe malul drept apele au ajuns la poalele dealului „Buceag". Cheiul începând dela Vadul Vărăriei şi Ţiglinei până în faţa Băncii Româneşti se află sub apă. Adâncimea dela chei spre drumul de fer atinge pe alocurea cinci metri.

Situaţia e foarte îngrijitoare. S'au luat măsuri pentru preîntâmpinarea inundaţiei părţii din vale.

*

Biroul Uniunii pentru congres se află în sala mică a Sfatului orăşenesc. Orele de birou sunt zilnic dela 3—5 p. m. Toate doamnele pot lua informaţiuni în acest timp.

*

Corul bisericesc al societăţii „Sf. Gheorghe" de pe Tocile va da concursul său la sfinţirea bisericei ortodoxe din Căpeni (Săcuime), care va avea loc Duminecă în 8 Aug. a. c.

*

Cel mai mare avion pentru transportarea de persoane, a făcut zilele acestea — după cum se anunţă din Berlin — primul sbor de probă, care a reuşit escelent, la Croydon. Avionul dispune de trei motoare de câte 200 cai putere.

*

Omorât de o locomotivă. Acarul Iosif Töröş dela gara din loc, voind să se ferească din calea unei locomotive ce manevra în gară, a sărit pe şinele de alături, unde l'a surprins o altă locomotivă. In urma loviturei primite a murit pe loc.

*

Puternicul ciclon, care a bântuit săptămâna trecută în insula Bahama şi în împrejurimile Floridei (America) a nimicit trei mii opt sute cincizeci vieţi omeneşti.

— In China de sud a avut loc un mare potop, căruia i-au căzut victimă vre-o patru mii de persoane.

Parastas. Sâmbătă în 7 August la ora 10 dimineaţa se va oficia un parastas în cimitirul Capelei din Groaveri, întru pomenirea de veci a binefăcătorului bisericii ortodoxe din Braşov-Cetate, fericitul cofetar † Teodor Spuderca, la care act pios se invită toţi prietinii şi cunoscuţii defunctului.

*

Şcoala de înotari din Făgăraş. Cererea de înscriere şi actele necesare pentru a fi primit în această şcoală trebuesc înaintate dela 1—15 Sept. a. c. Examenele se vor ţine între 15 Sept. —1 Oct. Cursurile încep la 10 Oct. 1926 şi durează până la 10 Aug. 1927. Condiţiile se pot vedea în „Mon. Of." Nr. 40 din 18 Febr. 1926.

*

Fascismul şi moda femeilor. Din Roma se anunţă: Biroul de presă al partidului fascist aduce la cunoştinţa publică, că s'a format un comitet pentru sprijinirea producţiei naţionale, a îmbrăcămintei femeieşti şi a aranjamentului casnic. Tot de competenţa acestui comitet depinde naţionalizarea şi moralizarea modei femeieşti.

*

Aviz. La internatul liceului Andrei Şaguna din Braşov sunt libere 6 locuri pentru bursieri. Aceste locuri se vor ocupa prin concurs. Examenul va avea loc în zilele de 10—15 Septemvrie. Cei reuşiţi la concurs vor avea să mai plătească lunar 500 lei. — Direcţiunea liceului.

*

Curs de preparaţie. Pe ziua de 1 August a. c. s'a deschis un curs de preparaţie la şcoala primară de stat Nr. 1 „Andreiu Mureşianu" din Braşov cu aprobarea onor. Ministerului instrucţiunii publice Nr. 81878 din 31 Iulie 1926. Se pregătesc elevii şi elevele cari vor să concureze pentru intrarea în licee, seminarii, şcoli normale, comerciale şi profesionale. Doritorii se pot adresa între orele 8—12 d-lui Constantin Pascal, la direcţiunea şcoalei Nr. 1.

*

Petrecere câmpenească. Societatea Păjiştenilor „Crucea Dreptăţii" aduce la cunoştinţa onor. Public, că va aranja Duminecă, în 8 August a. c. obişnuitul joc naţional la Fântâna Popii din Păjişte, la care este invitat On. public a lua parte. Vor sta mai multe focuri la dispoziţia publicului în mod gratuit. *Comitetul.*

Tipografia A. Mureşianu Branisce & Comp. Braşov.

Redactor responsabil: IOAN BROTE.